

משרד החינוך

אגף בכיר בחינוך

המנהל הפדגוגי

מחברת בחינה

לנבחנים ולנבחנות שלום,

יש לקרוא את ההוראות בעמוד זה ולמלא אותן בדיוקנות. אי-מילוי ההוראות עלול לגרום לתקלות ואף להביא לפסילת הבחינה. הבחינה נועדה לבדוק הישגים אישיים, ולכן יש לעבוד עבודה עצמית בלבד. בזמן הבחינה אין להיעזר בזולת ואין לתת או לקבל חומר בכתב או בעל פה.

אין להכניס לחדר הבחינה חומר עזר – ספרים, מחברות, רשימות – חוץ מ"חומר עזר מותר בשימוש" המפורט בגוף השאלון או בהוראות מוקדמות של המשרד. כמו כן אין להכניס לחדר הבחינה טלפונים או מכשירים אלקטרוניים אחרים. שימוש בחומר עזר שאינו מותר יוביל לפסילת הבחינה.

לאחר סיום כתיבת הבחינה יש למסור את המחברת למשגיח ולעזוב בשקט את חדר הבחינה.

יש להקפיד על טוהר הבחינות!**הוראות לבחינה**

- יש לוודא כי במדבקות הנבחן שקיבלתם מודפסים פרטיכם האישיים. אין להוסיף או לשנות שום פרט במדבקות, כדי למנוע עיכוב בזיהוי המחברת וברישום הציונים.
- אם לא קיבלתם מדבקה, יש למלא בכתב יד את הפרטים במקום המיועד למדבקות הנבחן.
- אסור לכתוב בשולי מחברת הבחינה (החלק המקווקו) משום שחלק זה לא ייסרק.
- לטייטה ישמשו אך ורק דפי מחברת הבחינה שיועדו לכך.
- אין לתלוש או להוסיף דפים. מחברת שתוגש לא שלמה תעורר חשד לאי-קיום טוהר הבחינות.
- אין לכתוב שם בתוך המחברת משום שהבחינה נבדקת בעילום שם.

בהצלחה!

<p>מדבקות שאלון ملصقة نموذج امتحان</p> <p>שאלון 015381</p> <p>עברית</p>	<p>מדבקות נבחן והתאמות ملصقة ممتحن وملاءمات</p> <table border="1" data-bbox="768 1464 1288 1766"> <tr> <td>שנה السنة</td> <td>חודש الشهر</td> </tr> <tr> <td>מועד מועד</td> <td></td> </tr> <tr> <td>סמל ביה"ס</td> <td>מס' תעודת הזהות</td> </tr> <tr> <td>رقم المدرسة</td> <td>رقم الهوية</td> </tr> </table> <p>יש להדביק כאן ↑ מדבקות נבחן (ללא שם) يجب هنا ↑ إلصاق ملصقة ممتحن (بدون اسم)</p>	שנה السنة	חודש الشهر	מועד מועד		סמל ביה"ס	מס' תעודת הזהות	رقم المدرسة	رقم الهوية	<p>מדבקות לנבחנים ملصقات للممتحنين</p>
שנה السنة	חודש الشهر									
מועד מועד										
סמל ביה"ס	מס' תעודת הזהות									
رقم المدرسة	رقم الهوية									

יש לסמן במשבצת אם ניתנה מחברת נוספת
يجب الإشارة في المربع إذا أُعطي دفتر إضافي

* التعليمات باللغة العربية على ظهر الصفحة

دفتر امتحان

تحية للممتحنين وللممتحنات،

يجب قراءة التعليمات في هذه الصفحة والعمل وفقاً لها بدقة. عدم تنفيذ التعليمات قد يؤدي إلى عواقب مختلفة وحتى إلى إلغاء الامتحان. أعد الامتحان لفحص التحصيلات الشخصية، لذلك يجب العمل بشكل ذاتي فقط. أثناء الامتحان، لا يُسمح طلب المساعدة من الغير، ولا يُسمح إعطاء أو الحصول على مواد مكتوبة أو شفوية.

لا يُسمح إدخال مواد مساعدة - كتب، دفاتر، قوائم - إلى غرفة الامتحان، ما عدا "مواد مساعدة يُسمح استعمالها" المفصلة في نموذج الامتحان أو في تعليمات مسبقة من وزارة التربية والتعليم. كما لا يُسمح إدخال هواتف خلوية أو أجهزة إلكترونية أخرى إلى غرفة الامتحان. استعمال مواد مساعدة لا يُسمح استعمالها سوف يؤدي إلى إلغاء الامتحان. بعد الانتهاء من كتابة الامتحان، يجب تسليم الدفتر للمراقب ومغادرة غرفة الامتحان بهدوء.

يجب التقيد بنزاهة الامتحانات!

تعليمات لامتحان

1. يجب التأكد بأن تفاصيلكم الشخصية مطبوعة على ملصقات الممتحن التي حصلتم عليها. لا يُسمح إضافة أو تغيير أية تفاصيل في الملصقات، وذلك لمنع عواقب في تشخيص الدفتر وفي تسجيل العلامات.
2. في حال عدم حصولكم على ملصقة، يجب ملء التفاصيل في المكان المعد لملصقة الممتحن، بخط يد.
3. لا يُسمح الكتابة في هوامش الدفتر (في المنطقة المخططة)، لأنه لن يتم مسح ضوئي لهذه المنطقة.
4. للمسودة تُستعمل أوراق دفتر الامتحان المعدة لذلك فقط.
5. يُمنع نزع أو إضافة أوراق. الدفتر الذي يُسلم ناقصاً يُثير الشك بعدم الالتزام بنزاهة الامتحانات.
6. لا يُسمح كتابة الاسم داخل الدفتر، لأن الامتحان يُفحص بدون ذكر اسم.

نتمنى لكم النجاح!

סוג הבחינה: בגרות
מועד הבחינה: חורף תשפ"ד, 2024
מספר השאלון: 15381

שימו לב: בבחינה זו יש הנחיות מיוחדות.
יש לענות על השאלות על פי הנחיות אלה.

עברית לבתי ספר דרוזיים הוראות

- א. משך הבחינה: שלוש שעות וחצי.
- ב. מבנה השאלון ומפתח ההערכה: בשאלון זה שלושה פרקים:
- פרק ראשון – הבנת הנקרא, הבנת הנשמע והבעה
חלק א	–	הבנת הנקרא	–	30 נקודות
חלק ב	–	הבנת הנשמע	–	15 נקודות
חלק ג	–	הבעה	–	15 נקודות
- פרק שני – דקדוק
חלק א	–	הפועל ושם העצם	–	7 נקודות
חלק ב	–	מילות יחס ותצורת השם	–	7 נקודות
חלק ג	–	תחביר	–	6 נקודות
- פרק שלישי – תנ"ך או סיפורת
חלק א	–	תנ"ך	} יש לבחור באחד החלקים	– 20 נקודות
חלק ב	–	סיפורת		
- סך הכול – 100 נקודות
- ג. חומר עזר מותר בשימוש: אין.
- ד. הוראות מיוחדות: (1) יש לענות על כל השאלות בגוף השאלון, לפי ההוראות.
(2) עמודי הטיוטה בסוף השאלון נועדו לשאלון כולו.
(3) אין להשתמש במילון.

שימו לב: בסוף הבחינה מצורפים דפי טיוטה. אין להוסיף דפים אחרים למחברת הבחינה.

השאלות בשאלון זה מנוסחות בלשון רבים, אף על פי כן על כל תלמידה וכל תלמיד להשיב עליהן באופן אישי.

בהצלחה!

עברית לבתי ספר דרוזיים, חורף תשפ"ד, מס' 15381

פרק ראשון: הבנת הנקרא, הבנת הנשמע והבעה (60 נקודות)

חלק א – הבנת הנקרא (30 נקודות)

קראו את מאמרים א-ב, וענו על כל השאלות 1-8.

מאמר א

מי אמר שווטסאפ מזיק לעברית?

פסקה א בני הנוער של דור האינטרנט (המרשתת) נמצאים רוב הזמן בשני מרחבים מקבילים: במרחב הפיזי – בשיעור, בארוחה משפחתית או במפגש עם חברים; ובמרחב הווירטואלי – ברשתות החברתיות, שבהן הם קוראים הודעות ומגיבים עליהן. הם מבליים חלק ניכר מזמנם בכתיבה או למעשה בהקלדה.

פסקה ב בעבר הלא רחוק אנשים תקשרו ביניהם בעיקר בדיבור – בשיחות בטלפון או במפגשים פנים אל פנים. השימוש בכתיבה נחשב אז איטי ומיושן, תהליך הדורש מאמץ, זמן ומחשבה. היה מי שנהג לכתוב פתקים לתזכורת ולהצמידם למקרר; תלמידים העבירו זה לזה פתקים בזמן השיעור בכיתה, אבל כדי לדבר על עניינים יום-יומיים או סתם לפטפט עם חברים היו פשוט מטלפנים זה לזה. ההתפתחויות הטכנולוגיות, ובעיקר הטלפון החכם והווטסאפ, גרמו לצעירים להעדיף שימוש בכתיבה על פני דיבור. אומנם היה שימוש בכתיבה גם לפני עידן הווטסאפ – במסרונים, ברשתות החברתיות, בבלוג ובאימייל – אולם לא באותה תדירות כמו היום. צילילי התראות של הודעות מלווים את שגרת יומם של בני הנוער כל הזמן ובכל מקום ומחליפים את קולות הצחוק והפטפוט שבעבר נשמעו מחדרי נערו ונערים.

פסקה ג מדוע בני נוער מעדיפים להתכתב ולשלוח הודעות מן הטלפון הנייד במקום להתקשר ולדבר באמצעותו? לטענת עטרה אופק, סופרת ילדים, בני הנוער מעדיפים להתכתב מפני שהתכתבות מאפשרת להם להיות בשליטה ולשמור על פרטיותם, מה שלא תמיד מתאפשר בגיל ההתבגרות. בהתכתבות הם יכולים לשלוט בזמן התגובה שלהם ובסגנון שלה. הם יכולים להוסיף להודעה הכתובה איורים: סמלונים (אימוג'י), שמעצימים או מחלישים את המסר הכתוב. והדבר החשוב ביותר הוא שמסך הטלפון הנייד משמש להם הגנה, שכן הבעות פניהם והופעתם נסתרות מן העין. ארנה קזין, סופרת ומנחת כתיבה, רואה בתקשורת הכתובה יתרון לילדים רבים שקשה להם להביע את עצמם בדיבור פנים אל פנים. היא טוענת שזו גם אפשרות טובה בעבור ילדים ביישנים או מסוגרים מבחינה חברתית. ילדים שקשה להם יותר להתבטא בדיבור – השימוש בכתיבה מאפשר להם לנסח את דבריהם בקצב שלהם ולקרוא את מה שכתבו לפני שליחת ההודעה. התקשורת הזאת מרחוק גורמת להם להרגיש מוגנים ומאפשרת להם להתבטא בלי חשש.

פסקה ד האם השימוש הרב בכתיבה ליצירת תקשורת משפר את יכולת ההתבטאות בכתב של בני הנוער? יש הטוענים כי השימוש בווטסאפ דווקא פוגע ביכולת ההתבטאות של הילדים. סגנון הכתיבה בווטסאפ דומה לשפת הדיבור: הכתיבה אינה איכותית אלא שטחית, לא נעשה שימוש באוצר מילים עשיר ומגוון, ויש שימוש רב בקיצורי מילים ובסמלונים. בבתי ספר שונים בארץ המורים סבורים כי התלמידים אינם מבחינים בין כתיבה בווטסאפ ובין כתיבת חיבור או תשובה בספרות.

(שימו לב: המשך המאמר בעמוד הבא.)

עברית לבתי ספר דרוזיים, חורף תשפ"ד, מס' 15381

פסקה ו
 לעומת זאת ד"ר שמעון אזולאי, פילוסוף ואיש חינוך, חושב אחרת. לדבריו, הילדים של היום מתבטאים בכתב בקלות, ולפעמים אפשר למצוא בשיחות הווטסאפ שלהם גם טקסטים מורכבים. אומנם אין להם עושר לשוני, אך יש להם יכולת להביע את עצמם בכתיבה יצירתית בדרכים שמתאימות להם.

(מעובד על פי רותה קופפר, "מי אמר שווטסאפ מזיק לעברית?", הארץ, 11/1/2015)

ענו על כל השאלות 1–8.

שימו לב: בכל שאלה בחרו בסעיף אחד משני הסעיפים א–ב.

ענו על שאלות 1–5 על פי מאמר א.

שימו לב: העתקה של משפטים מיותרים מן המאמר תגרום להפחתת נקודות.

1. א. השלימו את המשפט שלפניכם, על פי פסקה ב. (3 נקודות)

כיום בני הנוער מתקשרים ביניהם בעיקר באמצעות _____, ואילו בעבר אנשים תקשרו ביניהם בעיקר _____.

ב. על פי פסקה ב, מהו ההבדל בין הצעירים בדורות שלפני המצאת הווטסאפ ובין הצעירים של דור הווטסאפ מבחינת השימוש בכתיבה לשם תקשורת? (3 נקודות)

2. א. בסוף פסקה ב כתוב: "צלילי התראות של הודעות מלווים את שגרת יומם של בני הנוער".

מהו פירוש המילה "שגרה" במשפט זה?

הקיפו את התשובה הנכונה. (2 נקודות)

– סדר הפעולות הרגיל – הודעה מקוונת כתובה

– באופן אוטומטי – בלי הפסקה

ב. בפסקה ג כתוב: "בני הנוער מעדיפים להתכתב מפני שהתכתבות מאפשרת להם להיות בשליטה ולשמור על פרטיותם".

לפניכם ארבעה משפטים. איזה משפט מבטא את הרעיון שבמשפט בפסקה ג?

הקיפו את התשובה הנכונה. (2 נקודות)

– בני הנוער אינם יכולים לשוחח ביניהם פנים אל פנים, לכן הם מעדיפים להתכתב בווטסאפ.

– בשיחה בהתכתבות, בני הנוער יכולים לתכנן את תשובותיהם ולא לחשוף את זהותם.

– בני הנוער יכולים לתקשר באמצעות שיחה פנים אל פנים, אך שיחה כזאת אינה נעימה כמו התכתבות.

– הדרך היחידה שבה בני הנוער יכולים לתקשר היא התכתבות.

(שימו לב: המשך השאלות בעמוד הבא.)

עברית לבתי ספר דרוזיים, חורף תשפ"ד, מס' 15381

3. א. קראו את פסקה ה.

– מהי הטענה העיקרית בפסקה ה? (2 נקודות)

– העתיקו מפסקה ה הוכחה אחת המחזקת את הטענה הזאת. (2 נקודות)

ב. לפניכם שני משפטים על פי פסקה ו. הקיפו בכל משפט את האפשרות הנכונה. (4 נקודות)

– ד"ר אזולאי מסכים / אינו מסכים עם הטענה כי לבני הנוער יש אוצר מילים מוגבל.

– ד"ר אזולאי מסכים / אינו מסכים עם הטענה שהכתיבה של בני הנוער שטחית.

4. א. לפניכם טענה: כיום בני הנוער מעדיפים תקשורת בדיבור על תקשורת בכתיבה.

העתיקו מן המאמר שני משפטים המפריכים (מבטלים) טענה זו. (4 נקודות)

משפט 1:

משפט 2:

ב. האם תקשורת באמצעות כתיבה פוגעת ביכולת ההתבטאות של בני הנוער או משפרת אותה?

הביעו את דעתכם, והציגו נימוק אחד לביסוס תשובתכם. (4 נקודות)

(שימו לב: המשך השאלות בעמוד הבא.)

עברית לבתי ספר דרוזיים, חורף תשפ"ד, מס' 15381

5. א. מהו הרעיון המרכזי של המאמר?

הקיפו את התשובה הנכונה. (4 נקודות)

- תקשורת באמצעות כתיבה מאפשרת לבני הנוער להביע את עצמם גם בשיחה פנים אל פנים.
- תקשורת בין אנשים באמצעות מסרונים התקיימה עוד לפני עידן הווטסאפ ועידן הרשתות החברתיות.
- לתקשורת של בני הנוער באמצעות מסרונים יש יתרונות רבים אך גם נזקים אפשריים.
- עם התפתחות התקשורת הכתובה והרשתות החברתיות נערים ונערות הפסיקו להיפגש ולפטפט.

ב. מהי המסקנה העולה מן המאמר בנוגע ליכולת ההתבטאות בכתב של בני הנוער?

הקיפו את התשובה הנכונה. (4 נקודות)

- רוב בני הנוער אינם מסוגלים להתבטא בכתב.
- רוב בני הנוער מסוגלים להתבטא בכתב, אך מעדיפים לתקשר ביניהם באמצעות דיבור.
- התקשורת בווטסאפ שיפרה את יכולת ההתבטאות בכתב של ילדים ובני נוער.
- אין מסקנה ברורה אם התקשורת בווטסאפ שיפרה את יכולת ההתבטאות בכתב של ילדים ובני נוער.

עברית לבתי ספר דרוזיים, חורף תשפ"ד, מס' 15381

קראו את מאמר ב שלפניכם, וענו על כל השאלות שאחריו.

מאמר ב

כדאי לקרוא ספרים

פסקה א חומרי הקריאה של אנשים כיום הם בעיקר רְשומות (פּוֹסְטים) ברשתות החברתיות, מסרונים והודעות וטסאפ. קשה לאנשים להתנתק מן המסך הזמין לטובת ספר קריאה. כמעט שלא רואים ילדים, בני נוער ואפילו מבוגרים קוראים ספר להנאתם. מתי לאחרונה ראיתם מישהו קורא בספר בתחנת אוטובוס, ברכבת או בתור לרופא?

פסקה ב מחקרים רבים לאורך השנים אישרו את הטענה כי קריאת ספרים משפיעה על התפתחות השפה, משפרת את אוצר המילים ומרחיבה את מאגרי הידע של הקוראים. מחקרים גם הוכיחו את ההשפעה של קריאת ספרים על היבטים אחרים, כמו פיתוח הדמיון והורדת רמת הלחץ: מי שנסחף לתוך עלילה של ספר טוב, "מאבד את עצמו" בתוך עולם אחר ויכול לברוח מן הדאגות והלחצים של היום-יום. שוב ושוב מלמדים אותנו לנתק את העיניים מן המסכים הקטנים והגדולים ולאפשר לראש להירגע. הדרך הטובה והבריאה להעניק לגופנו ולנפשנו מנוחה טובה היא קריאה.

פסקה ג האם בעידן שבו לכל אחד יש טלפון חכם עדיין צריך להיסחב עם ספרי קריאה מודפסים? כאשר החלו להפיק ספרים דיגיטליים, רבים חשבו שהקריאה תעבור לעולם הווירטואלי ושהספרים הפיזיים (המודפסים) ייעלמו מן המדפים. על אף ההתפתחות הרבה בטכנולוגיה הדיגיטלית, עדיין רוב הספרים מודפסים ונמצאים על המדפים בחנויות ובספריות.

פסקה ד בעיני אוהבי ספרים, אין תחליף לספר המודפס. עבורם הספר הוא הרבה יותר ממילים כתובות. זהו חבר של ממש. הם אוהבים את חוויית הקריאה המוחשית, המאפשרת להם לדפדף בספר ולמשש את הדפים. בני האדם מעדיפים ספר שאפשר לגעת בו, להריח אותו. בדיוק כפי שאנשים עדיין הולכים לבתי קולנוע למרות האפשרות לצפות בסרט בטלוויזיה או אף בטלפון החכם.

פסקה ה אף על פי כן השימוש בספר הדיגיטלי נוח מאוד: הוא זמין בטלפון החכם כל הזמן ובכל מקום, אין צורך לשאת משקל נוסף, הוא אינו תופס מקום בבית או בתיק, ואין צורך להשתמש בסימנייה כדי לסמן את העמוד שבו מפסיקים לקרוא. כמו כן פרסום ספר דיגיטלי אינו מצריך כריתת עצים ובזבוז כמויות של נייר. ייתכן שבבוא היום כדור הארץ יודה למי שעבר לקריאה בספרים דיגיטליים.

(מעובד על פי "זה מה שקורה לנו כשאנחנו קוראים ספר כל יום", mako **בריאות**, 8/7/2021)

עברית לבתי ספר דרוזיים, חורף תשפ"ד, מס' 15381

ענו על שאלות 6–8.

6. א. קריאת ספרים תורמת להתפתחות השפה ולשיפור אוצר המילים.
 על פי **מאמר ב**, כתבו שני יתרונות נוספים של קריאת ספרים. (4 נקודות)

יתרון 1:

יתרון 2:

- ב. לפניכם משפט הסיום **במאמר ב**: "ייתכן שבבוא היום כדור הארץ יודה למי שעבר לקריאה בספרים דיגיטליים".

מה אפשר ללמוד ממשפט זה?

הקיפו את התשובה הנכונה. (4 נקודות)

- בתהליך ההפקה של ספרים דיגיטליים נעשה שימוש בכמויות גדולות של נייר.
- קריאת ספרים מודפסים היא הפתרון הטוב ביותר עבור האדם והסביבה.
- פרסום של ספרים דיגיטליים עלול לגרום לפגיעה באיכות הסביבה.
- הדפסת ספרים גורמת לפגיעה באיכות הסביבה.

7. א. **במאמר ב** מוזכרים כמה יתרונות של הספר הדיגיטלי.

בחרו ביתרון אחד שלדעתכם הוא החשוב ביותר, והסבירו בקצרה מדוע יתרון זה הוא החשוב ביותר. (4 נקודות)

- ב. בתחילת **פסקה ג** במאמר **ב** מוצגת שאלה: "האם בעידן שבו לכל אחד יש טלפון חכם עדיין צריך להיסחב עם ספרי קריאה מודפסים?"

הביעו את דעתכם בנוגע לשאלה זו, ונמקו את תשובתכם. (4 נקודות)

8. א. על פי **מאמר ב**, מהי הסיבה שגם לאחר הופעת הספרים הדיגיטליים אנשים ממשיכים לקרוא ספרים מודפסים? (5 נקודות)

- ב. "הדרך הטובה והבריאה להעניק לגופנו ולנפשנו מנוחה טובה היא קריאה". (פסקה ב)

האם אתם מסכימים עם טענה זו? נמקו את תשובתכם. (5 נקודות)

עברית לבתי ספר דרוזיים, חורף תשפ"ד, מס' 15381

חלק ב – הבנת הנשמע (15 נקודות)

האזינו לקטע השמע*, וענו על כל השאלות 9–12.
קטע השמע יושמע פעמיים.

9. אילו סוגי ספרים כדאי לקרוא?

הקיפו את התשובה הנכונה ביותר. (3 נקודות)

- ספרי היסטוריה למיניהם, בתנאי שהם ברמה גבוהה.
- ספרי דרמה מסוגים שונים, אפשר גם רומנים.
- ספרים שמתאימים לגיל הקורא מבחינת התוכן ורמת השפה.
- לא משנה איזה ספר, העיקר שיהיה בו הומור.

10. מהי הטענה המרכזית בקטע?

הקיפו את התשובה הנכונה. (4 נקודות)

- בעולם שיש בו שפע של סרטים וערוצים אין צורך לקרוא ספרים.
- הספרים הדיגיטליים תפסו את מקומם של הספרים המודפסים.
- עיתונים דיגיטליים מתעדכנים מהר יותר מעיתונים מודפסים.
- גם בעולם שבו יש מחשבים בכל מקום חשוב לקרוא ספרים.

11. בקטע השמע מוזכר האימון הגופני.

מהי מטרת אזכורו?

הקיפו את התשובה הנכונה ביותר. (4 נקודות)

- להמליץ על אימון גופני לאחר קריאת ספרים.
- להציג את המשותף בין קריאת ספרים לאימון גופני.
- להסביר את ההבדל בין קריאת ספרים לאימון גופני.
- לטעון שקריאת ספרים חשובה יותר מאימון גופני.

12. על פי הקטע ששמעתם, כתבו שני יתרונות של קריאת ספרים. (4 נקודות)

* קטע השמע מבוסס על מאמר מאת שרון זקס, "מדוע חשוב לקרוא ספרים? שרון זקס עם כל התשובות", אוחזר מן האתר tmosko.com ועל פי "10 סיבות למה כדאי לקרוא ספרים", אוחזר מן האתר hahandes-eye.wixsite.com

עברית לבתי ספר דרוזיים, חורף תשפ"ד, מס' 15381

חלק ג – הבעה (15 נקודות)

ענו על שאלה 13.

13. כתבו חיבור בהיקף של כ־200 מילים על אחד משני הנושאים (1) או (2) שלפניכם.
- (1) יש הטוענים שתקשורת מרחוק, למשל באמצעות רשתות חברתיות ומסרונים, פוגעת ביחסים הבין־אישיים והחברתיים. לעומת זאת אחרים טוענים כי תקשורת מרחוק מחזקת את הקשרים בין בני האדם. כתבו חיבור טיעון, והביעו בו את דעתכם בנוגע לשאלה אם התקשורת מרחוק פוגעת ביחסים הבין־אישיים או מחזקת אותם. נמקו את דעתכם, ובססו אותה על ניסיונכם האישי או על ניסיונם של אחרים. **שימו לב:** התייחסו בחיבורכם גם לדעה המנוגדת לדעתכם.
- (2) במדינות מסוימות השלטונות נוהגים לפקח על תכנים של רשומות (פוסטים) המתפרסמות באינטרנט: ברשתות חברתיות, בטיק־טוק, באינסטגרם ובבלוגים. כתבו חיבור טיעון, והביעו בו את דעתכם בנוגע לזכות השלטונות לפקח על תכנים באינטרנט. נמקו את דעתכם. **שימו לב:** התייחסו בחיבורכם גם לדעה המנוגדת לדעתכם.

כתבו את החיבור בעמוד 12.

(תוכלו להשתמש בעמודים 22–23 לטיטה לחיבור.)

עברית לבתי ספר דרוזיים, חורף תשפ"ד, מס' 15381

פרק שני: דקדוק (20 נקודות)

חלק א – הפועל ושם העצם (7 נקודות)

ענו על שאלות 14–15.

14. לפניכם חמישה סעיפים א–ה, ובכל אחד מהם שתי שאלות (1)–(2).

ענו על שלושה מן הסעיפים. (6 נקודות)

- א. (1) השלימו את המשפט שלפניכם באמצעות פועל מן השורש **נ-ט-י/ה**.
 בני נוער _____ לשוחח עם חברים בני גילם בעיקר דרך הווטסאפ.
- (2) השלימו את המשפט שלפניכם באמצעות שם פעולה מן השורש **נ-ט-י/ה**.
 לבני אדם יש _____ לנהל שיחות מביכות באמצעות מסרונים ולא פנים אל פנים.
- ב. (1) השלימו את המשפט שלפניכם באמצעות שם פועל מן השורש **ר-ג-ש**.
 ילדים צעירים יכולים _____ מדברים קטנים.
- (2) השלימו את המשפט שלפניכם באמצעות פועל מן השורש **ר-ג-ש**.
 הבעיה בעולם כיום היא שאנשים אינם _____ שספרים חסרים להם.
- ג. (1) השלימו את המשפט שלפניכם באמצעות פועל מן השורש **ר-ד-ם**.
 סבא וסבתא יבואו לבקר מחר, והם _____ את אחי התינוק אחרי האמבטיה.
- (2) השלימו את המשפט שלפניכם באמצעות שם פועל מן השורש **ר-ד-ם**.
 אם ילדכם אינו מצליח _____, קראו לו סיפור.
- ד. (1) השלימו את המשפט שלפניכם באמצעות שם פועל מן השורש **י-כ-ח**.
 אתם צריכים _____ את הטענה שלכם.
- (2) השלימו את המשפט שלפניכם באמצעות שם פעולה מן השורש **י-כ-ח**.
 ה _____ הטובה ביותר מוצגת במחקרים.
- ה. (1) השלימו את המשפט שלפניכם באמצעות שם פועל מן השורש **נ-ג-ש**.
 התלמידים לא הספיקו _____ את עבודת הגמר בזמן.
- (2) השלימו את המשפט שלפניכם באמצעות שם פעולה מן השורש **נ-ג-ש**.
 תאריך ה _____ של עבודת הגמר נדחה לסוף החודש.

עברית לבתי ספר דרוזיים, חורף תשפ"ד, מס' 15381

15. ענו על אחד מן הסעיפים א-ב. (נקודה אחת)

א. לפניכם משפט: כיום כמעט בכל עיר בישראל יש ספרייה.

הקיפו את שם התואר המתאים למילה עיר.

גדול / גדולה / הגדול / הגדולה

ב. לפניכם משפט: קשה למצוא פתרון פשוט לבעיה.

כתבו את הצירוף פתרון פשוט בצורת הרבים: _____

חלק ב – מילות יחס ותצורת השם (7 נקודות)

ענו על שאלות 16-17.

16. לפניכם שמונה משפטים, ובכל אחד מהם חסרה מילת יחס.

בחרו בארבעה משפטים, והשלימו בהם את מילת היחס החסרה על פי הרשימה שלפניכם. (4 נקודות)

נגד, עם, על, אצל, ב, מ, ל, כלפי, בין, את

(1) מורים ומחנכים מנסים להילחם _____ תופעה של שליחת מסרונים במהלך השיעור.

(2) חברי האגודה לשמירה על הסביבה מפגינים _____ כריתת עצים.

(3) העובדים במפעל המזון הכריזו _____ שביתה משום שלא קיבלו משכורת.

(4) לא כדאי להתווכח _____ הורים על נושאי חינוך, כי הם משוכנעים שהם צודקים.

(5) בהתכתבות ברשתות חברתיות הגולשים יכולים להסתיר _____ הזהות האמיתית שלהם.

(6) הורים רבים מתנגדים _____ החלפה של ספרי הלימוד המודפסים בספרים דיגיטליים.

(7) משכתי את ענפי העץ _____ מטה, כדי לקטוף את פירותיו.

(8) בהתכתבות ברשתות חברתיות חשוב להימנע _____ חשיפה של פרטים אישיים.

עברית לבתי ספר דרוזיים, חורף תשפ"ד, מס' 15381

17. ענו על שניים מן הסעיפים א-ג. (3 נקודות)

לפניכם שלושה משפטים ובכל אחד מהם מילה מודגשת.

- (1) סרט קולנוע מאפשר לאנשים לברוח מן המציאות לזמן מה.
- (2) במקום לשחק במחשב כל היום, כדאי לקרוא ספרים.
- (3) הנהלת בית הספר הזמינה חשמלאי לתיקון מערכת התאורה.

א. בחרו מן המילים המודגשות במשפטים (1)–(3) מילה אחת שדרך התצורה שלה היא שורש ומשקל, ופרטו את דרך התצורה, כמו בדוגמה שלפניכם:

אדמת: שורש א-ד-ם במשקל קטלת שמשמעותו מחלות

ב. בחרו מן המילים המודגשות במשפטים (1)–(3) מילה אחת שדרך התצורה שלה היא בסיס וצורן סופי, ופרטו את דרך התצורה, כמו בדוגמה שלפניכם:

צבורי: בסיס ציבור וצורן סופי אי שמשמעותו שם תואר

ג. בחרו מן המילים המודגשות במשפטים (1)–(3) מילה אחת שדרך התצורה שלה היא בסיס ובסיס (הלחם בסיסים), ופרטו את דרך התצורה, כמו בדוגמה שלפניכם:

רמזור: בסיס רמז ובסיס אור

עברית לבתי ספר דרוזיים, חורף תשפ"ד, מס' 15381

חלק ג – תחביר (6 נקודות)

ענו על שאלה 18.

18. ענו על שניים מן הסעיפים א–ד. (לכל סעיף – 3 נקודות)

א. לפניכם משפט.

הדרישה של המורה לכתוב יומן קריאה בעברית נובעת מחשיבות הקריאה בשפה העברית.

כתבו את המשפט מחדש. השתמשו במילת קישור מתאימה.

פתחו במילים "הקריאה בשפה העברית".

הקריאה בשפה העברית

ב. בכל אחד מן המשפטים שלפניכם כתבו את מילת הקישור המתאימה מבין האפשרויות הנתונות בסוגריים.

הסטודנטים עברו בהצלחה את מבחני הגמר _____ אוצר המילים העשיר שלהם.
(למרות, בזכות, מפני ש)

מחקרים מלמדים כי מחצית מן הנשים קוראות ספרים לפחות פעם בשבוע, _____ רק שליש
(כי, בגלל, ואילו)

מן הגברים קוראים ספרים באותה תדירות.

ג. לפניכם התחלה של משפט, ואחריו ארבע אפשרויות השלמה.

הקיפו את ההשלמה המתאימה.

אף על פי שמומחים מזהירים מפני הסכנות לילדים באינטרנט...

– הורים עוקבים אחר הפעולות של ילדיהם באינטרנט.

– מורים מלמדים בכיתות שימוש בטוח באינטרנט.

– מספר הילדים שנפגעים משימוש באינטרנט גדל מדי שנה.

– הורים רבים חוסמים את הגישה לאתרים מסוכנים ולא חינוכיים.

ד. לפניכם שני משפטים. חברו אותם למשפט אחד באמצעות מילת קישור מתאימה.

שימו לב: אין להשתמש בווי"ו החיבור.

– אנשים רבים מעדיפים צפייה בסרט על פני קריאת ספר.

– בסרט רואים את הבעות הפנים של הדמויות.

עברית לבתי ספר דרוזיים, חורף תשפ"ד, מס' 15381

פרק שלישי: תנ"ך או סיפורת (20 נקודות)

שימו לב: בפרק זה יש לענות על שאלה אחת: בתנ"ך או בסיפורת.

חלק א – תנ"ך (20 נקודות)

19. לפניכם קטע מספר בראשית, פרק מ"ג.

קראו את הקטע, וענו על שלושת הסעיפים א-ג שאחריו (מספר הנקודות לכל סעיף רשום בסופו).

פסוקים א'-ט"ו

א
והרעב כבד בארץ: ויהי כאשר
ב
כלו לאכל את-השֶׁבֶר אֲשֶׁר הֵבִיאוּ מִמִּצְרַיִם וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם
ג
אֲבֵיהֶם שִׁבוּ שְׁבוּ-לָנוּ מֵעֵט-אֶכֶל: וַיֹּאמֶר אֲלֵיוּ יְהוּדָה
לֵאמֹר הֶעָד הֶעָד בְּנֵי הָאִישׁ לֵאמֹר לֹא-תָרֵאוּ פָנַי בְּלַתִּי
ד
אֲחִיכֶם אֲתִכֶם: אִם-יִשְׁךְ מִשְׁלַח אֶת-אֲחִינוּ אֲתָנוּ נִרְדֶּה
ה
וְנִשְׁבְּרָה לָךְ אֶכֶל: וְאִם-אֵינְךָ מִשְׁלַח לֹא נִרְדֶּה כִּי-הָאִישׁ אָמַר
ו
אֲלֵינוּ לֹא-תָרֵאוּ פָנַי בְּלַתִּי אֲחִיכֶם אֲתִכֶם: וַיֹּאמֶר יִשְׂרָאֵל
ז
לְמָה הִרְעַתֶּם לִי לְהַגִּיד לְאִישׁ הָעוֹד לָכֶם אֵת: וַיֹּאמְרוּ שְׂאוֹל
שְׂאֵל-הָאִישׁ לָנוּ וְלִמְוֹלָדֵינוּ לֵאמֹר הָעוֹד אֲבִיכֶם חַי הַיֵּשׁ
ח
לָכֶם אֵחַ וְנִגְדַלּוּ עַל־פִּי הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה הַיְדוּעַ נִדַּע כִּי יֹאמֶר
הוֹרִידוּ אֶת-אֲחִיכֶם: וַיֹּאמֶר יְהוּדָה אֶל-יִשְׂרָאֵל אֲבִיו שְׁלַחָה
ט
הַנְּעַר אֲתִי וְנִקְוָמָה וְנִלְכָה וְנַחֲיָה וְלֹא נָמוּת גַּם-אֲנַחְנוּ גַם-
י
אַתָּה גַם-טַפְּנוּ: אֲנֹכִי אֶעֱרְבֵנוּ מִיַּד תִּבְקָשְׁנוּ אִם-לֹא הֵבִיאתִינוּ
יא
אֲלֵיךָ וְהִצַּגְתִּינוּ לְפָנֶיךָ וְחַטָּאתִי לָךְ כָּל-הַיָּמִים: כִּי לֹלֵא
יב
הַתְּמַהֲמָהֵנוּ כִּי-עָתָה שָׁבְנוּ זֶה פַעַמִּים: וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יִשְׂרָאֵל
יג
אֲבֵיהֶם אִם-כֵּן וְאִפּוֹא זֹאת עֲשׂוּ קַחוּ מִזִּמְרַת הָאָרֶץ בְּכֻלֵּיכֶם
יד
וְהוֹרִידוּ לְאִישׁ מִנְחָה מֵעֵט צְרִי וּמֵעֵט דָּבָשׁ נִכְאֹת וְלֹט בְּטַנִּים
יז
וּשְׂקָדִים: וְכֶסֶף מִשְׁנֵה קָחוּ בְיַדְכֶם וְאֶת-הַכֶּסֶף הַמוֹשֵׁב בְּפִי
יח
אֲמַתְחֹתִיכֶם תִּשְׁיִבוּ בְיַדְכֶם אוֹלֵי מִשְׁגָּה הוּא: וְאֶת-אֲחִיכֶם
יט
קָחוּ וְקוּמוּ שׁוּבוּ אֶל-הָאִישׁ: וְאֵל שְׂדֵי יִתֵּן לָכֶם רְחֻמִּים לְפָנַי
כ
הָאִישׁ וְשִׁלַּח לָכֶם אֶת-אֲחִיכֶם אַחַר וְאֶת-בְּנֵימִין וְאֲנִי כַּאֲשֶׁר
כא
שְׁכַלְתִּי שְׁכַלְתִּי: וַיִּקְחוּ הָאֲנָשִׁים אֶת-הַמִּנְחָה הַזֹּאת וּמִשְׁנֵה-
כב
כֶּסֶף לְקָחוּ בְיָדָם וְאֶת-בְּנֵימִין וַיִּקְמוּ וַיֵּרְדוּ מִצְרַיִם וַיַּעֲמְדוּ
לְפָנַי יוֹסֵף:

(שימו לב: סעיפי השאלה בעמוד הבא.)

עברית לבתי ספר דרוזיים, חורף תשפ"ד, מס' 15381

א. קראו את פסוק ג'.

(1) הסבירו את הפסוק. מדוע יהודה אומר לאביו דברים אלה? (4 נקודות)

(2) מה בדברי יהודה משכנע את ישראל (יעקב) לאפשר לאחים לקחת איתם את בנימין למצרים?
(3 נקודות)

ב. (1) ישראל (יעקב) שואל את בניו מדוע סיפרו לאיש (יוסף) במצרים שיש להם עוד אח.
מהי תשובת הבנים על שאלה זו? (4 נקודות)

(2) לפניכם פסוק ל"ג:

לג
וַיָּשָׁבוּ לְפָנָיו
הַבָּכָר כְּבִכְרָתוֹ וְהַצְעִיר כְּצַעֲרָתוֹ וַיִּתְמָהוּ הָאֲנָשִׁים אִישׁ אֶל-
רְעֵהוּ:

בפסוק זה מסופר שהאחים הביטו זה בזה בתימהון. על מה תמהו האחים? (4 נקודות)

ג. פרק מ"ג הוא המשך הסיפור על מכירת יוסף למצרים. יוסף סבל זמן רב בגלל מכירה זו.
לדעתכם, האם יוסף היה צריך לסלוח לאָחיו, לגלות להם את זהותו ולא לאלץ אותם להביא את בנימין
למצרים או האם היה צריך להתנהג כפי שעשה? נמקו את דעתכם. (5 נקודות)

עברית לבתי ספר דרוזיים, חורף תשפ"ד, מס' 15381

חלק ב – סיפורת (20 נקודות)

אם לא עניתם על שאלה 19, ענו על אחת מן השאלות: שאלה 20 או שאלה 21.

20. העדי (המחרוזת) / מופסאן

ענו על שלושת הסעיפים א-ג (מספר הנקודות לכל סעיף רשום בסופו).

א. באקספוזיציה של הסיפור מוצג הרקע לסיפור: הזמן והמקום, הדמויות הראשיות, ולעיתים גם תיאור של הקושי או הבעיה בסיפור.

תארו את התחלת הסיפור העדי, והסבירו מה אפשר ללמוד מן האקספוזיציה של סיפור זה. (8 נקודות)

ב. יש שני סוגים של סיום לסיפור:

סיום פתוח, שבו לא כל הבעיות נפתרו, וסיום סגור, שבו כל הבעיות נפתרו.

סיום הסיפור העדי הוא גם פתוח וגם סגור. הסבירו טענה זו. (7 נקודות)

עברית לבתי ספר דרוזיים, חורף תשפ"ד, מס' 15381

ג. כתבו סיום אחר לסיפור לפי בחירתכם. הקפידו להתאים אותו לסיטואציה. (5 נקודות)

עברית לבתי ספר דרוזיים, חורף תשפ"ד, מס' 15381

אם לא עניתם על אחת מן השאלות 19–20, ענו על שאלה 21.

21. מקץ עשרים שנה / א. הנרי

ענו על שלושת הסעיפים א–ג (מספר הנקודות לכל סעיף רשום בסופו).

א. (1) השוטר, ג'ימי וולס, נקלע לסיטואציה מסוימת, והוא צריך להחליט מה לעשות.

מהי סיטואציה זו? (2 נקודות)

(2) מה היו האפשרויות שעמדו לפניו, מה הייתה החלטתו, ומדוע פעל כך? (6 נקודות)

ב. בסיפור זה באים לידי ביטוי כמה ערכים.

מה הם ערכים אלה, ומהו המסר של הסיפור? (7 נקודות)

ג. אילו הייתם במקומו של השוטר, ג'ימי וולס, כיצד הייתם פועלים? הסבירו ונמקו את תשובתכם. (5 נקודות)

/בהמשך דפי טיוטה/

בהצלחה!

זכות היוצרים שמורה למדינת ישראל
אין להעתיק או לפרסם אלא ברשות משרד החינוך

"איתך בכל מקום, גם בבגרות.
בהצלחה, מועצת התלמידים והנוער הארצית"

"معك في كل مكان، وفي البجروت أيضًا.
بالنجاح، مجلس الطلاب والشبيبة القطري"